

НОРМАТИВНО–ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ БІОЛОГІЧНОГО РІЗНОМАНІТТЯ

Стійкість екологічних систем зокрема і біосфери загалом значною мірою залежить від біологічного різноманіття. Під біологічним різноманіттям розуміють мінливість живих організмів усіх екосистем, включаючи земні, морські та інші водні екосистеми та екологічні комплекси, частиною яких вони є. Біологічне різноманіття визначається великою кількістю окремих організмів за віком, статтю та життєвим станом, популяцій за структурними типами, генотипів, угруповань та екосистем. Розрізняють генетичне (різноманіття генотипів рослин і тварин), внутрішньовидове (наявність різновидів та популяцій у межах виду) та видове (кількість та різноманіття видів на певній території) різноманіття. Для виживання видів і природних угруповань необхідні всі рівні біологічної різноманітності, всі вони важливі і для людини.

Для збереження біорізноманіття важливе значення має нормативно-правове забезпечення, яке спрямовано на регулювання відносин між людиною та біотою, впровадження заходів, спрямованих на збалансоване використання біоресурсів, здійснення заходів з метою забезпечення дотримання нормативів викидів забруднюючих речовин в навколишнє природне середовище, функціонування заповідної справи і організацію природоохоронної діяльності за участі місцевої громадськості. До основних нормативних документів, що регулюють відносини в галузі збереження біорізноманіття є: Конвенція “Про біологічне різноманіття”, Закон України “Про охорону навколишнього природного середовища”, Закон України “Про природно-заповідний фонд України”, Закон України “Про тваринний світ”, Закон України “Про рослинний світ”, Закон України “Про Червону книгу України” та інші, основні положення яких наведено в таблиці 1.

Таблиця 1.

Основні нормативно – правові документи, щодо регулюють збереження біорізноманіття

№	Нормативно – правові документи	Дата прийняття	Основна мета документу
1	Конвенція «Про біологічне різноманіття»	05.06.1992	Спрямована на збереження біологічного різноманіття, сталого використання його компонентів і спільного одержання на справедливій і рівноправній основі вигод, пов'язаних з використанням генетичних ресурсів.
2	Закон України “Про охорону навколишнього природного середовища”;	25.06.1991	Визначає правові основи організації, охорони, ефективного використання природно-заповідного фонду України, відтворення його природних комплексів та об'єктів.
3	Закон України “Про природно-заповідний фонд України”	16.06.1992	Визначає правові основи організації, охорони, ефективного використання природно-заповідного фонду України, відтворення його природних комплексів та об'єктів.
4	Закон України “Про тваринний світ”	13.01.2001	Регулює відносини у галузі охорони, використання і відтворення тваринного світу, об'єкти якого перебувають у стані природної волі, на суші, у воді, ґрунті та повітрі, постійно чи тимчасово населяють територію України.
5	Закон України “Про рослинний світ”	09.04.1999	Регулює відносини у сфері охорони, використання та відтворення рослинного світу.
6	Закон України “Про Червону книгу України”	07.02.2002	Регулює суспільні відносини у сфері охорони, використання та відтворення рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України, з метою попередження зникнення таких видів із природи, забезпечення збереження їх генофонду.

Отже, стійкість екологічних систем і біосфери цілому значною мірою залежить від біологічного різноманіття. Дотримання вимог нормативно–правових дозволить контролювати стан біорізноманіття, впроваджувати низку заходів, спрямованих на збалансоване використання біоресурсів, здійснювати заходи з метою забезпечення дотримання нормативів викидів забруднюючих речовин в навколишнє природне середовище, поліпшувати ведення заповідної справи і організувати ведення природоохоронної діяльності.